

NY A-KASSEAVGIFT FRÅN ÅRSSKIFTET

■ Regeringens aviserade ned-sättning av a-kasseavgiften med 50 kronor kommer knappast att märkas för medlemmarna i IF Metalls a-kassa. Högre arbetslöshet äter upp nästan hela sänkningen.

IF Metalls a-kassa har räknat med att arbetslösheten bland medlemmarna kommer att vara dubbelt så hög i december 2009 jämfört med i dag. Därför sätts en ny avgift från årsskiftet.

Det innebär att sänkningen av avgiften stannar på 15 kronor i månaden.

►► www.da.se/artikel/uppatet

GRUVARBETARE SLIPPER ENGELSKA

■ Gruvarbetarna i Kiruna behöver inte lära sig engelska.

Språket i gruvans komradio ska även i fortsätt-

ningen vara svenska.

Språkproblem har uppstått när LKAB behöver anlita folk från Slovakien och Portugal i arbetet med att sänka huvudnivån från 1045 till 1365 meter.

Tidigare har meänkieli, tornedalsfinska, uppblandat med svenska termer gällt i gruvan, men sedan 1990-talet gäller av säkerhetsskäl bara svenska. Så fortsätter det, enligt facketts önskemål.

Gästarbetarna kommer att ha sällskap av en tolk.

►► www.da.se/artikel/svekom

VIBRATIONER KAN GE HJÄRTINFARKT

■ Arbete med vibrerande maskiner ökar risken för hjärtinfarkt med 30 procent. Det visar en studie på 14 000 gruvearbetare i Kiruna och Malmberget. Risken gäller framför allt personer i arbetsför ålder.

Efter pensionen avtar risken och blir ungefär lika stor som för genomsnittet. Det visar en studie som ingår i en avhandling av Bodil Björ, forskare vid Umeå universitet.

►► www.da.se/artikel/vibhjarna

Lödrök förstörde

Anders Lindström vägrar att ge upp. Han är övertygad om att det är lödrök som har förstört hans ögon och syn. Men i kampen för arbetsskadeersättning har han inte längre sitt fackförbund med sig.

Text: ELISABET HOFF Research: GUNNI NORDSTRÖM Foto: LARS HALVARSSON

När Anders Lindström började jobba på Ericsson Radio Systems i Gävle var han en vältränad och nyutbildad ung man. Hans jobb var avstämning och reparation av basstationer för mobiltelefoni.

I det arbetet ingick lödning på kretskort och lödkolven var inställd på 340 grader. Kretskort innehåller bland annat epoxy och flamskyddsmedel, men lödning-skedde helt utan punktutslag.

I dag är Anders Lindström 42 år, sjukskriven på heltid sedan elva år och knappt förmögen att ens titta på teve eller läsa.

Hans ögon rinner ständigt, hettar, svider och värker som ett resultat av rubbningar i tårsmansättningen. Han är ljuskänslig och måste nästan alltid ha persiennerna nerdragna. Synen är kraftigt nedsatt. Anstränger han ögonen känner han sig helt slut i flera dagar.

Mest sitter Anders Lindström ensam i sin lägenhet.

– Mitt hem känns som en gravkammare, säger han.

– Jag har gått sjukskriven i alla dessa år utan att något gjorts åt det. Jag vill inget hellre än att få börja arbetsträna, komma ut och träffa folk – få ett liv igen.

Enligt Anders Lindström har det under alla år inte funnits någon rehabilitering värd namnet. Han

har bollats mellan läkare, myndigheter, experter, företag och facket likt en het potatis. Listan av intyg och utlåtanden är lång.

En stor del av utlåtandena gäller huruvida Anders Lindströms besvär är orsakade av hans jobb på Ericsson eller inte. Frågan är central. Godkänns besvären som arbetsskada beviljas hans livränta, vilket skulle göra tillvaron lättare. Livräntan täcker upp

»Jag vill inget hellre än att få börja arbetsträna, komma ut och träffa folk – få ett liv igen.«

inkomstbortfallet mellan lön och sjukpenning.

Men i våras kom Försäkringskassans avslag följt av ett besked från LO-TCO Rättsskydd som inte ansåg att beslutet gick att överklaga. I och med det avslutade också IF Metall ärendet.

När Anders Lindström fick Rättsskyddets beslut hemskickat från IF Metalls förbundskontor i Stockholm var det bara ett par dagar kvar till deadline för att överklaga Försäkringskassans beslut.

Anders Lindström beslöt trots det att driva saken vidare själv.

Han fick en månads uppskov och skrev med sin nedsatta syn ihop ett överklagande, späckat med uppgifter och hänvisningar till bifogade dokument.

Besvaren började 1991 med akut yrsel och illamående. Han fick också andningssvårigheter

Munskydd och glasögon saknades

Journalisten Gunni Nordström har tidigare jobbat på TCO-tidningen och var en av de första som uppmärksammade strålning från dataskärmar. Hon har gjort en grundlig research av fallet Anders Lindström och kommit fram till följande:

► **Det fanns inget** punktutslag för lödröken.

► **Varken munskydd** eller skyddsglasögon användes.

► **Några mätningar** gjordes inte vid arbetsplatsen.

► **Lödning av kretskort** avger isocyanater.

► **Blodprov för isocyanater** har aldrig tagits.

► **I produktbladet** varnar tillver-

karen för hud- och ögonkontakt samt inandning av rök, gas och damm från kylpastan.

► **Kylpastan som används** vid lödning av kretskort avger många olika ämnen.

Företagshälsovården har hela tiden trott på ett samband mellan lödningen och Anders Lindströms besvär.

Anders ögon

Solglasögon är ett måste för Anders Lindström. Han är ljuskänslig och ögonen rinner ständigt. Inomhus har han nästan alltid persiennerna nerdragna.

och nästappa, utslag, värk i ögonen och svullnader i ansiktet.

1995 konstaterade en företagsläkaren att Anders Lindström var "klart hyperreaktiv mot lödrök". Året därpå intygade en annan läkare bindhinneinflammation, "sannolikt på grund av mycket lödrök".

Två år senare blev Anders Lindström sjukskriven på heltid och har sedan dess valsat runt bland ett antal läkare.

– Visst har jag många gånger varit på väg att ge upp detta under åren, säger han.

– Men jag vill ha rättvisa och kan inte acceptera att min arbetsskada förnekas fastän varje människa med sunt förnuft inser att det var jobbet som gjorde mig sjuk.

IF Metall: Bevis saknas

Tony Pettersson-Sjölund på IF Metall (numera pensionerad) har följt fallet Anders Lindström i tio års tid.

Under den tiden har förbundet två gånger försökt driva ärendet i syfte att få Försäkringskassan att ändra uppfattning och godkänna besvären som arbetsskada.

– Vi hittar ingen läkare som ställer upp med bevisning och enligt lagen måste man kunna visa det.

– Vi kan inte utesluta att Anders Lindströms besvär är orsakade av hans arbete – men det går inte att bevisa vetenskapligt.

Sedan arbetsskadelagen änd-

rades 1993 ligger bevisbördan på den enskilde. Det har inneburit att det har blivit betydligt svårare att bevisa att skador och sjukdomar har orsakats av arbete.

Nu är det nästan bara rena olyckor som godkänns som arbetsskada.

Detta talar emot ett fall som Anders Lindströms, menar Tony Pettersson-Sjölund.

För IF Metalls del är ärendet avslutat.

Tony Pettersson-Sjölund (numera pensionerad).

JOBBCOACHER EFTERFRÅGAS

■ Vågen av varsel sätter press på Trygghetsfonden. Ansökningarna om omställningsstöd har mer än fördubblats.

Fonden (TSL) ger stöd till personer som sagts upp på grund av arbetsbrist, enligt ett avtal mellan LO och Svenskt Näringsliv.

Startkraft är ett av de företag som är knutna till TSL. Enligt vd Bengt-Åke Olovsson har efterfrågan på jobbcoacher ökat kraftigt inom IF Metalls yrkesområden och nu också inom hustillverkningsindustrin.

►► www.da.se/artikel/omstall

INGEN PRÖVNING AV DÖDSOLYCKOR

■ Det begicks inget brott i samband med att en 32-årig fordonsmekaniker blev överkörd av en lastbil på Sydhammens Trailer Service, STS, i Åby i början av oktober. Förundersökningen är nu nedlagd.

Samma gäller dödsolyckorna i Kirunagruvan i februari i år och på Strängbetong förra sommaren. Åklagarna lägger ned förundersökningarna även i de fallen.

►► www.da.se/artikel/holycka

►► www.da.se/artikel/kiruna

►► www.da.se/artikel/betong

LÖNELYFT TILL TYSKA METALLARE

■ De tyska metallarbetarlönerna höjs med 4,2 procent nästa år.

Avtalet undertecknades efter en omfattande strejkväg i den tyska verkstadsindustrin. Facket IG Metalls krav låg från början på åtta procent.

Det nya avtalet sträcker sig 18 månader framåt. För de första tre månaderna utgår ett engångsbelopp till alla motsvarande 5 100 kronor. Därefter höjs lönerna i två steg med vardera 2,1 procent.

►► www.da.se/artikel/tyskavtal

4,2
procent höjs
tyska metall-
arbetarnas
löner i år.